

10 וספר מתא כמותרין ועומדין. פי' בקונטרס משום דשנחמא כיון דעל על לך חשיב פסידא דלא הדר ולימא דרנא גופיה אית ליה צפ' לא יחפור (צ"ד דף כה. וס) דשנחמא ממילא נפקא אלא להכי קרי ליה הכא פסידא דלא הדר לפי שנחמא שעה שלמדו שינושים נכתבול צו לימוד לא חמת א":

(לעיל) **במסקינן** זהו בלא שבחא ודאו מילתא היא. פי' ריבין שלל אמר דבר זה מעולם אלא להפסידו אמר כן ומימה דעלם לא אמר מעולם למה הזכיר כל כך אמוראים רב הונא ואיתמא רב יהודה ואיתמא כו' וי"ל דרב יוסף לא הזכיר אלא אחד מהם ויני בית המדרש³ נסתפקו צין אלו אחי מהן הסרי: **רבא** אמר קרנא הוי. וז"ל ואל' קופא סבא פלגא⁴ ודוקא לומר דפליג רבא אדרב מניומי וי"ל קופא סבא פלגא משום דשתלא שקיל אפילו בגוף הקרקע פלגא⁵ וכי ממסקל בלא זמניה הוא דשקיל ריבעא משום דעליו לשלם אפילו מה שהצטעל יטעך ליתן לאריס שיממור חלקו שהיה מוטל על השתלא לשמור⁶ וכן טעפה נהרה ריבעא דאדעתא דהכי נחיה שאס יסתלק בלא זמניה דאחיה ענין שיסתלק שאן יקח אלא ריבעא ובקופא סבא שאן עוד מה לשמור⁷ שקיל פלגא אכל הכא⁸ המלוה אין לו בגוף⁹ כלום אלא צפירות¹⁰:

הגהות הב"ח
(א) גמ' שגלה דבעי לאיסתולקא:

גליין הש"ס
גמ' נופא א"ר מניומי. צפירות מקוללת כ' צפס הלא"ה דע"פ שלל חיש צה דער אריס שחש (משום דמניומי) [אחריני דרב דמניומי] וכו"ל איתא בנהגול קמא דף ק"ע ע"ל:

מוסף רש"י
וספר מתא. מתמסר את אשי בעיה נמסורת (יע"ד) (צ"א) לא לנר (ב"ב ב"א). כמותרין ועומדין דמי. שלל יקלעו ואל קלעו מסקל ליה בלא אחריימא, אע"פ שלל חיש צה ליתן פסידא דלא הדר. כגון אלו, שמתמנהלה ונמנהלה הדר מתקין והסכח כח ספר מורה נבוכות (ש"ס). דמשכין פרידיסי. כהן. להבירה לעשר שנין. שאילגה שער שנים ומחור לעליה בלא מות, דכח ליה משגלם שני אילן מיפוק ארעא דין בלא כסף (כתובות צ"ה). יבש האילן או נקצין. מי שמטקן אילן למחור לו הני משמעתא דסודא דכתיב נמשלם שיה אילן מיפוק ארעא דא בלא כסף, שניהם אסורים בו. לנעק עזים ושוקו, דלי שרף ליה לו בלא קנהא דמלוה ולי שרף לו מהו בלא קרנא דלוה (יע"ד) (ש"ס).

מוסף תוספות

א. ואחיה שעה אין יכולין להחזיר לעולם. (ס"ט) צ"ב כ"א: [נמשמע דכ"ש דמי בטל דם או יומים דמי מסלק ליה בלא התראה וכן עשה רבי משה. מרדכי קומן ש"ב. א. [ש"ל] דיעו אהי. הוכי. מוס' הלא"ה. ג. אמר רב מניומי. מוס' הלא"ה. ד. תלמא פירא הוי. מוס' הלא"ה. ה. בכל שבח שישבחה. מוס' הלא"ה. ו. כי היכי דלא יפסיד בעל הבית. מוס' הלא"ה. ז. [וחיין] דיבוננו הוא הוי בכלל שבח הקרקע [הלכך]. מוס' הלא"ה. ח. [ב]מסכתא. מוס' הלא"ה. ט. הקרקע. מוס' הלא"ה. י. הלכך אפילו יבש בזמנו קרנא הוי. מוס' הלא"ה. י"א. דאיסורא איכא. מוס' הלא"ה. י"ב. דסתם. מוס' הלא"ה. י"ג. מ"מ. מוס' הלא"ה. י"ד. הלכך קרנא הוי. מוס' הלא"ה. י"ו. כל כמה דלא קתני יבש דמשמע שלא בזמנו. מוס' הלא"ה. י"ז. שאינם יבישים ממש אלא. ר"ס.

11 וספר מתא כמותרין ועומדין דמי בלא דמילתא כל פסידא דלא הדר כמותרין ועומדין דמי הווא שתלא דאמר¹² להו הבו לי שבחאי דבעינא למוסק לארעא דישראל אתא לקמיה דרב פפא בר שמואל אמר להו הבו ליה שבחיה א"ל רבא איהו אשבח ארעא לא אשבח א"ל אנא פלגא דשבחא קאמינא לך א"ל עד האידינא הוה שקיל בעל הבית פלגא ושתלא פלגא השתא בעי למויתב מנתא לאריסא א"ל ריבעא דשבחא קאמינא סבר רב אשי למוימר "ריבעא דהוא דנקא דאמר רב מניומי בריה דרב נחומי באתרא דשקיל שתלא פלגא ואריסא תילתא האי שתלא דבעי לאסתלוקי יהיבין ליה שבחא ומסקינן ליה כי היכי דלא נמטימא הפסד לבעל הבית אי אמרת בשלמא ריבעא דהוא דנקא שפיר אלא אי אמרת ריבעא ממש קא מטי ליה פסידא לבעל הבית פלגא דנקא א"ל רב אחא בריה דרב יוסף לרב אשי ולימא ליה אנת מנתא דילך הב ליה לאריסא ואנא מנתא דילי מאי דבעינא עבידנא ביה אמר כי מטיית לשחיית קדשים תא ואקשי לי גופא אמר רב מניומי בריה דרב נחומי באתרא דשקיל שתלא פלגא ואריסא תילתא האי שתלא דבעי¹³ (6) איסתלוקי יהיבין ליה שבחיה ומסקינן ליה כי היכי דלא ליפסוד בעל הבית¹⁴ אמר רב מניומי בריה דרב נחומי יקופא סבא פלגא דשטפה נהרא ריבעא¹⁵ ההוא גברא דמשכין פרידיסא להבריה לעשר שנין וקש לחמש שנין אביי אמר הפירא הוי רבא אמר קרנא הוי וילקח בו קרקע והוא אוכל פירות מיתבי¹⁶ יביש האילן או נקצין שניהם אסורים בו כיצד יעשו ימכרו לעצים וילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות מאי לאו יבש דומיא דנקצין מה נקצין בזמנו אף יבש בזמנו וקתני ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות אלמא קרנא הוי לא נקצין דומיא דיבש מאי יבש בלא זמנו אף נקצין בלא זמנו ת"ש¹⁷ נפלו לה גפנים ויתיים וקנים ימכרו

ומסתלקא הקונה¹⁸ ירד ועשה ויחלל ואם באת לקנותו הרי אין עלי לשעות לך ותאלף את פירותי¹⁹ צמח אס תתנהו לאריס לישקול מיניה וזיה שיה חזי דינר והדינר ישרך לך והיינו מרי תילתא שרי עכשו אמה קונה ממני. ולעולם ריבעא ממש קאמר רב פפא²⁰ (ו) ואין צעל הבית מפסיד כלום שעד עמה היה אוכל חזי הפירות ומעמה אוכל צ' שלישים דהיינו ד' דינרים): כי מעיט לשחיטת קדשים. הכרתי כך שאמה מדוד וידע להעמיק ולהקשות וכי מטיית למסכת זבחים שהיא עמוקה תא חקשי לי ותתן לצ' לתרץ לפי שאלתך. יש אומרים דחיי מדחיה ולא היא דעל כרחיק קבולי קיבולה חדה דקושא מעליא היא ועוד מדקאמר קסבר רב אשי למימר מכלל דמסקנא לאו הכי הוי: קופא סבא פלגא. גפן שהוקנה בכרס הרי הוא כשאר זמורות שחולקין בהם ונוטל זה שמלא פלגא כשאר פירות דכיון דאורחה צחי אדעתא דהכי נתת: טעפה נהר. וצאו לחלקי העלים הוה ליה כי שתלא דמיסתלק בלא זמניה שקיל ריבעא. טעפה נהרה צפירות שעוקיני לגמרי ופעמים ששוקף את הקרקע ומכנישו ואין ראו לזמנו צו כלום עד זמן מרובה: ההוא גברא דמשכין פרידיסא להבריה.

ומסתלקא הקונה¹⁸ ירד ועשה ויחלל ואם באת לקנותו הרי אין עלי לשעות לך ותאלף את פירותי¹⁹ צמח אס תתנהו לאריס לישקול מיניה וזיה שיה חזי דינר והדינר ישרך לך והיינו מרי תילתא שרי עכשו אמה קונה ממני. ולעולם ריבעא ממש קאמר רב פפא²⁰ (ו) ואין צעל הבית מפסיד כלום שעד עמה היה אוכל חזי הפירות ומעמה אוכל צ' שלישים דהיינו ד' דינרים): כי מעיט לשחיטת קדשים. הכרתי כך שאמה מדוד וידע להעמיק ולהקשות וכי מטיית למסכת זבחים שהיא עמוקה תא חקשי לי ותתן לצ' לתרץ לפי שאלתך. יש אומרים דחיי מדחיה ולא היא דעל כרחיק קבולי קיבולה חדה דקושא מעליא היא ועוד מדקאמר קסבר רב אשי למימר מכלל דמסקנא לאו הכי הוי: קופא סבא פלגא. גפן שהוקנה בכרס הרי הוא כשאר זמורות שחולקין בהם ונוטל זה שמלא פלגא כשאר פירות דכיון דאורחה צחי אדעתא דהכי נתת: טעפה נהר. וצאו לחלקי העלים הוה ליה כי שתלא דמיסתלק בלא זמניה שקיל ריבעא. טעפה נהרה צפירות שעוקיני לגמרי ופעמים ששוקף את הקרקע ומכנישו ואין ראו לזמנו צו כלום עד זמן מרובה: ההוא גברא דמשכין פרידיסא להבריה.

16 וספר מתא כמותרין ועומדין דמי בלא דמילתא כל פסידא דלא הדר כמותרין ועומדין דמי הווא שתלא דאמר¹² להו הבו לי שבחאי דבעינא למוסק לארעא דישראל אתא לקמיה דרב פפא בר שמואל אמר להו הבו ליה שבחיה א"ל רבא איהו אשבח ארעא לא אשבח א"ל אנא פלגא דשבחא קאמינא לך א"ל עד האידינא הוה שקיל בעל הבית פלגא ושתלא פלגא השתא בעי למויתב מנתא לאריסא א"ל ריבעא דשבחא קאמינא סבר רב אשי למוימר "ריבעא דהוא דנקא דאמר רב מניומי בריה דרב נחומי באתרא דשקיל שתלא פלגא ואריסא תילתא האי שתלא דבעי לאסתלוקי יהיבין ליה שבחא ומסקינן ליה כי היכי דלא נמטימא הפסד לבעל הבית אי אמרת בשלמא ריבעא דהוא דנקא שפיר אלא אי אמרת ריבעא ממש קא מטי ליה פסידא לבעל הבית פלגא דנקא א"ל רב אחא בריה דרב יוסף לרב אשי ולימא ליה אנת מנתא דילך הב ליה לאריסא ואנא מנתא דילי מאי דבעינא עבידנא ביה אמר כי מטיית לשחיית קדשים תא ואקשי לי גופא אמר רב מניומי בריה דרב נחומי באתרא דשקיל שתלא פלגא ואריסא תילתא האי שתלא דבעי¹³ (6) איסתלוקי יהיבין ליה שבחיה ומסקינן ליה כי היכי דלא ליפסוד בעל הבית¹⁴ אמר רב מניומי בריה דרב נחומי יקופא סבא פלגא דשטפה נהרא ריבעא¹⁵ ההוא גברא דמשכין פרידיסא להבריה לעשר שנין וקש לחמש שנין אביי אמר הפירא הוי רבא אמר קרנא הוי וילקח בו קרקע והוא אוכל פירות מיתבי¹⁶ יביש האילן או נקצין שניהם אסורים בו כיצד יעשו ימכרו לעצים וילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות מאי לאו יבש דומיא דנקצין מה נקצין בזמנו אף יבש בזמנו וקתני ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות אלמא קרנא הוי לא נקצין דומיא דיבש מאי יבש בלא זמנו אף נקצין בלא זמנו ת"ש¹⁷ נפלו לה גפנים ויתיים וקנים ימכרו

ומסתלקא הקונה¹⁸ ירד ועשה ויחלל ואם באת לקנותו הרי אין עלי לשעות לך ותאלף את פירותי¹⁹ צמח אס תתנהו לאריס לישקול מיניה וזיה שיה חזי דינר והדינר ישרך לך והיינו מרי תילתא שרי עכשו אמה קונה ממני. ולעולם ריבעא ממש קאמר רב פפא²⁰ (ו) ואין צעל הבית מפסיד כלום שעד עמה היה אוכל חזי הפירות ומעמה אוכל צ' שלישים דהיינו ד' דינרים): כי מעיט לשחיטת קדשים. הכרתי כך שאמה מדוד וידע להעמיק ולהקשות וכי מטיית למסכת זבחים שהיא עמוקה תא חקשי לי ותתן לצ' לתרץ לפי שאלתך. יש אומרים דחיי מדחיה ולא היא דעל כרחיק קבולי קיבולה חדה דקושא מעליא היא ועוד מדקאמר קסבר רב אשי למימר מכלל דמסקנא לאו הכי הוי: קופא סבא פלגא. גפן שהוקנה בכרס הרי הוא כשאר זמורות שחולקין בהם ונוטל זה שמלא פלגא כשאר פירות דכיון דאורחה צחי אדעתא דהכי נתת: טעפה נהר. וצאו לחלקי העלים הוה ליה כי שתלא דמיסתלק בלא זמניה שקיל ריבעא. טעפה נהרה צפירות שעוקיני לגמרי ופעמים ששוקף את הקרקע ומכנישו ואין ראו לזמנו צו כלום עד זמן מרובה: ההוא גברא דמשכין פרידיסא להבריה.

ומסתלקא הקונה¹⁸ ירד ועשה ויחלל ואם באת לקנותו הרי אין עלי לשעות לך ותאלף את פירותי¹⁹ צמח אס תתנהו לאריס לישקול מיניה וזיה שיה חזי דינר והדינר ישרך לך והיינו מרי תילתא שרי עכשו אמה קונה ממני. ולעולם ריבעא ממש קאמר רב פפא²⁰ (ו) ואין צעל הבית מפסיד כלום שעד עמה היה אוכל חזי הפירות ומעמה אוכל צ' שלישים דהיינו ד' דינרים): כי מעיט לשחיטת קדשים. הכרתי כך שאמה מדוד וידע להעמיק ולהקשות וכי מטיית למסכת זבחים שהיא עמוקה תא חקשי לי ותתן לצ' לתרץ לפי שאלתך. יש אומרים דחיי מדחיה ולא היא דעל כרחיק קבולי קיבולה חדה דקושא מעליא היא ועוד מדקאמר קסבר רב אשי למימר מכלל דמסקנא לאו הכי הוי: קופא סבא פלגא. גפן שהוקנה בכרס הרי הוא כשאר זמורות שחולקין בהם ונוטל זה שמלא פלגא כשאר פירות דכיון דאורחה צחי אדעתא דהכי נתת: טעפה נהר. וצאו לחלקי העלים הוה ליה כי שתלא דמיסתלק בלא זמניה שקיל ריבעא. טעפה נהרה צפירות שעוקיני לגמרי ופעמים ששוקף את הקרקע ומכנישו ואין ראו לזמנו צו כלום עד זמן מרובה: ההוא גברא דמשכין פרידיסא להבריה.

ומסתלקא הקונה¹⁸ ירד ועשה ויחלל ואם באת לקנותו הרי אין עלי לשעות לך ותאלף את פירותי¹⁹ צמח אס תתנהו לאריס לישקול מיניה וזיה שיה חזי דינר והדינר ישרך לך והיינו מרי תילתא שרי עכשו אמה קונה ממני. ולעולם ריבעא ממש קאמר רב פפא²⁰ (ו) ואין צעל הבית מפסיד כלום שעד עמה היה אוכל חזי הפירות ומעמה אוכל צ' שלישים דהיינו ד' דינרים): כי מעיט לשחיטת קדשים. הכרתי כך שאמה מדוד וידע להעמיק ולהקשות וכי מטיית למסכת זבחים שהיא עמוקה תא חקשי לי ותתן לצ' לתרץ לפי שאלתך. יש אומרים דחיי מדחיה ולא היא דעל כרחיק קבולי קיבולה חדה דקושא מעליא היא ועוד מדקאמר קסבר רב אשי למימר מכלל דמסקנא לאו הכי הוי: קופא סבא פלגא. גפן שהוקנה בכרס הרי הוא כשאר זמורות שחולקין בהם ונוטל זה שמלא פלגא כשאר פירות דכיון דאורחה צחי אדעתא דהכי נתת: טעפה נהר. וצאו לחלקי העלים הוה ליה כי שתלא דמיסתלק בלא זמניה שקיל ריבעא. טעפה נהרה צפירות שעוקיני לגמרי ופעמים ששוקף את הקרקע ומכנישו ואין ראו לזמנו צו כלום עד זמן מרובה: ההוא גברא דמשכין פרידיסא להבריה.

16 ובקשר להחזיר, עשה (כרחוק) [טרחון], לפיכך נוטל רביע. ההוא דמשכין פרידיס בלא כסף ולא² ודוק לחושט שנין ולא עשה פירות. לשון קש, מן קישו, והוא ישיש, הכל דבר אחד הוא. [אבין] אמי פירא הוי, כלומר צלחו לצעיס נוטלין. רבא אמי קרנא האוי, וילקח בו קרקע ויאכל הפירות עד שמשלם עשר שנין. ומתובין על אביו, הא דחני בתוספתא בערכין

פרק המוכר שדהו בשעת חיובל, הקנים והזמורות ופירות שקמה שבחיה, הרי הן פירות. אילן שנמש או שיבש, שתיים אסורין בו. כיצד יעשה, ילקח בו קרקע והוא אוכל פירות. אלמא קרי הוי.

17 (ב' דע' ג' ב' כ) הן כהן בראשונים שם דף קי. ואלו (ב' ג' א' סק.

המקבל שדה מחבירו

פרק תשיעי בבא מציעא קי.

עין מושפט נר מצוה

בד א מיי פכ"ב מהל'
אישות ה' כג סג
עשין מה טושי"ע א"ש"ע סי'
פה סעף ד':
בד ב מיי פ"ז מהלגות
שכירות הלכה ו סג
עשין פט טור ש"ע ח"מ
סי' ק סעף א וסי' שז
סעף ג':
ג מיי פ"ג סג
טושי"ע ח"מ סי' ק
שז וסי' שז סעף ד':
בד ד טושי"ע א וסי' ק
סעף א':
בד ה מיי פ"ח מהל'
שלוחן וזמפון הל'
ה סג עשין קט טושי"ע
ח"מ סי' של סעף ה':

מוסף רש"י

האי משכנתא דסורא
דכתבי הכי כו'. ומקנתא
דכתיב הוה ק' משכנתא.
משוה דמלוה לחבירו על
שדה אסור לחלוט הפירות
משוה רבית. אכל כתיבתא
מוסר. עשין משכנתא
דסורא. שנתיה עשר מה
על שדה ולפוק עשר שנים
חזיר הקרקע לבעל חסות
והמלא קויה פירות של כל
שנה כמתא וכן אלא ד'
רבי. והש"ס עשין הפירות
כפליס. שהי הוא קרוב
לשכר וקרוב לספק.
שמקבל פירות כל שנה כמתא
ואפילו בשנה שדוקן של
יהוה שון פירות השנה דינר
(רשב"ם ב"ב לז).

מוסף תוספות

י"ו. הריב"ז. ר"פ. י"ט. כ"ל.
דאי הוה עושה קצת
פירות לא היה המלוה
מתרעם דעמט פירות
טובים יותר מכל הפירות
שיכולין להיות בקרקע
שילקח בדמי עצים, ועוד
מדמקשה עליה כתיב
האילן. מוס' ה"א"ש.
א. [ו]אם כל כח מחוק לא
יאה נאמן דאיכא למימר
במשכנתא דסורא אתא
לידיה. מוס' ה"א"ש.
ב. ודאי ה"כא שהמעבר
טוען במשכנתא אתא
לידך מהימן. אבל. מוס'
ה"א"ש. ג. מהא. מוס'
ה"א"ש. ד. [והדר פיר']
ואי לא מחי לפי שהיה
סבור שלא נתקנה מחאה
בענין זה מן הטעם
שפירשו מאי וכי יפסיד
בכך, ומהדר ליה איהו
דאפסיד אנפשיה ודאי
יפסיד ויפסיד כי גם לזה
נתקנה מחאה. ע"מ"ק כ"ט
מוס' שאלת. ה. נ"ע שטמ"ק
בשם חז"ל שאנין שמבאר
באורכה. ו. אותו הלשון
במשלם שניא אילין וכו'
כדי שיאכל פירות בחיור.
מוס' ה"א"ש. ז. כלומר מי
מתקני רבין מילתא דאתא
לידי תקלה. מוס' ה"א"ש.

שעושי קנת מלכא דאי לאו הכי מה מכירה שייך בהם דמי
יקנה וה"ו מיידי דאיכא צוים קנת פירי ולכן הוה קנתא אפילו
לאזי ולפי שאין עושיין אלא פירות מועטין ילקח בהן קרקע ואכל
פירות¹¹ וזהו טובת שניהם אצל צשמעמין דליכא פרי¹² או העצים
מיקרו פרי לאזי וי"ל דמ"מ מוכח
שפיר דקנתא הוה אפילו כשיש לגמרי
ולהכי קאמר מנא קמא ילקח בהן
קרקע אפילו מעטת עושיין קנת
פירות לטובתו של בעל ופליג¹³ ארשב"ג
דלמר לא תמכור משום שצח צית
אזיה ולא מיישינן לטובת הבעל כל
זמן שעושיין קנת פירות עד שמייש
לגמרי ואז ילקח בהן קרקע אצל
לאזי דלמר פירי הוה וכשייש לגמרי
נטול¹⁴ בעל הבית חלק אס כן אין
זה טובת הבעל מה שחלק בהן קרקע
ואוכל פירות משלו כי טוב לו יותר
להמתין מעט עד שמייש לגמרי
ויהא הכל שלו: א"ל רבינא ארב
אשי משכנתא דסורא אם אמר לקוחה
היא בדי ה"ג דנאמין בו'. אלא ודאי
לא מהימן הקשה הכי רבי אלחנן
דהא תנן (ב"ב דף ק"ב). חוקת הצמים
כו' חוקת ג' שנים¹⁵ ואומר ר"י דהתם
צטוען שמחוקי בה בגזל הוא חוקה
שהיה לו למחות תוך שלש כי יודע
צדאי כיון שסכסכו לה בגזל אס
ישמוקו לו ג' שנים ולא ימחה שיטעון
על ידי ג' שנים שהיה שלו ולכן
היה לו למחות שידוע לכל שמקנו
חכמים למחות תוך שלש ואס לא
מיתה הספיק אצל צשמעמנתא אס
לידו סוכר המקשה כי לא תנתן
חכמים¹⁶ אין לחוש שאחר ג' יטעון
שקר וא"ת אס כן לעולם יהיה בעל
הקרקע נאמן לומר שבגזל הוא צח
מגו דאי צעי אמר צשמעמנתא
אלאן או לפירות הורדתיך וי"ל דהו
מגו צמקוס עדים דאנן סהדי אס היה
צח בגזל לא היה שמיק אלא היה מוחה
אי מיי אין זה מגו שאין טוען צרלון
משכנתא היה או לפירות הורדתיך
לפי שצדור להניא אס הפירות שצד
אכל אי נמי חשיב מגו להניא כיון
שאכלה שני חוקה וקשה דעממא
דבשלא שנים הוה חוקה משום דעד
שלש שנים מיוחדר איניש צשטריה
טפי לא מיוחדר והשתא הלא ע"כ
כריך לשמור לעולם כי צמת יטעון וז'
משכנתא היא וע"כ נראה דלא צעי
למימר שלא יהא נאמן [לומר] לקוחה
היא צדיי אלא שאל מה תקנה יעשה
הממעשן שלא יוכל להחזיק ולטעון
לקוחה היא צדיי דמחאה נראה דלא
מנהיא אלא כשאומר פליגא אכיל
ארעאי בגזלותא ומשני רב אשי

ימכרו וכו'. אלמא קנתא הוה דאי פירא הוה הא תקון רבנן
פירות לבעל: והוקינו. קפלה עליהן זקנה צלל זמנן: לאו מי
אוקימנא. כמתכות צפרק האשה שנפלו לה נכסים (דף ע"ט):
צדה אחרת. שלא יהיה הקרקע שלה שהיו דקלים צדה של
אחרים דהא כלילא קרנא דידה לגמרי
אי אחרת י לישקלינהו בעל לכולהו:
ההוא שטר. שטר משכנתא דסורא
י צמישלם שניא אלין ולא פירש צו
מנין השנים: הכי גרסינן וקדים
מלוה ואכלינהו לפירי. דשנה שלשית
מקמי דנתבעיה לדינא: קרקע צחוקה
צעליה עומדת. א"ע"ג ללא מצעיה
עד לאחר אכילת פירות אלא צתר
קרקע אוליין וכי מספקא לן שנה זו
של מי אוקי ארעא צחוקה מריה
ושלא כדון אכלינהו לפירי: צחוקה
אוליין עומדות. כיון דקדים ואכלינהו
ואמא לאפוקי מיניה ניימי ראיא דלאו
שלש הוה צתר אכילת פירות אוליין:
והא קי"ל הלכא כרז נחמן צדיני.
רז נחמן קרקע גבי שוכר מרחץ
עומדת קאמר גבי שוכר מרחץ
משנים עשר והוצים לשנה מדינר והז'
לחדש צשואל (לעל דף ק"ב): ואפילו
צח צחוקה אחר כולו למשכיר
כשתבעיה השנה: הני מילי מילתא
דלא עבידא לאוליין. כלומר צתר
קרקע ודאי אית לן למיזל ומיהו הני
מילי צספק שאין עומד לעולם להתצר
כי ההוא דמספקא לן צין' אס תפיס
לשון צשאון ואי תפיס לשון אחרון:
אכל הכא מילתא עבידא לאוליין.
צחוקה שצדאו עדי שטר ויעידו:
ואטרותי צי דינא סרי וימני. שמה
היון עם המלוה ואס נוליאנו מידו
עמדין אלו לחזור ולגבות מיד הלוה
לאחר זמן: מלוה אומר חמש וכו'.
מילתא אחריתי י היא. מלוה ולוה צצאו
לדין מלוה אומר חמש שנים מושכנת
לי ואין השטר לפנינו ולוה אומר
לשלם וכבר אכלתה שלש: מגו דאי
צעי אמר לקוחה היא צדי. לעולם
ואכלתיה שני חוקה ואזן השטר
ממני: לא סבירא להו הא דאמר רב
יהודה. ולא אמרינן מגו שהצדדים
מוכיחין שהוה רמאי שאמר אצל השטר
והאי שטר לא דמי לשטר צדינו דאילו
שטר צדינו לעדות שמכרה לו הוא צח
וכי עד עולם תאמר לו להוה צו
אומר רבנן ציה עד תלת שנין מני
לאחזקורי איניש צשטרא טפי לא
מיוחדר דקסבר לא ילא עוד ערעור
עליה אכל זה שהוה מודה ששטר
משכנתא הוה לראית מנין שנים של
אכילת פירות לגבינא דאכילת פירות
דמנין השנים קאי ומיוחדר וזיר ציה

6) צמי לא גרסי' לי
ועי' צספר כוס יטעות,
7) [מתכות יג. קידושין
ע"ג: א] לעל ק"ב;
8) ואמר רש"י (ס) ברוב
הכתי' ובה"ג הורסא
רב סא. וכן נכון דלפי
סדר הדרות רב פאה היה
ג"י שנה צשפטת רב
אשי. דק"ס, 1) בותר
ל"ג חיבתא אלא מעתה.
ועי' מהרי"א ומהר"ם על
התוס' (1) לעל מ': צ"ב
ד"ה נכסי ומס' צמכות נב.
ד"ה ואמלמ, 2) ויש מוס'
לעל מ'. ד"ה בעל מוס'
ומס' צמכות נה. ד"ה
ולשנא ועוד שם צמס' 1:
התוס' (1) לעל מ': צ"ב
ד"ה נכסי ומס' צמכות נב.
ב"ש"י
על הדרוף נוסף, דכתב,
1) בדפדפי' ב"י. ונשצי'ל
ב"י, 2) בניו נוסף, ולא
קאי דהא דכתב ב"ה שנין
צתמא אלא מלוה וכו',
3) צ"ל א"כ, 4) צ"ל
נטול הבעל הכל א"כ
אין זה טובת הבעל מה
פירות כי טוב לו וכו'.
רש"י (ס) ב"ב נוסף,
ולא אמרינן מינו להוציא.
חכמת מנח,

הגהות הב"ח
(א) גמ' וקדים מלוה:
(ב) רש"י ד"ה צדה וכו'
דלישקלינהו:

רבינו חננאל
והוא דמשנתא סוכר
יהודה, רב אשי קאי
כתיבה. וא"צ דאמר רב
1) ספ' רב זביר ורב
אושעי' 2) לא ס"ל הא
דרב יהודה, ורבינא נמי
מקשה ליה רב אשי אלא
מעמא משכנתא דסורא
דכתבי הכי במישלם שניא
אליין וכו', אי כביש לשטר
משכנתא ואמר לקוחה היא
בידי נאמן, הא שני ליה
בכל מאי דאקשי.
[ואס'קנת] איבעי ליה
ללון [למחין], ויא לא
איהו הוא דאפסיד [ואפסיד]
[אנפשיה]. ויש א"מ
[כגון] דרב זביר ורב
[עור]א ורבינא חולקין על
רב [יהודה ורב] אשי,
[חולקין] [וחלבים] אחר
הרוב. [לא] עוד אלא
רבינא דהוא כותיא פליג.
עיי' א"מ לפימה יודתני
[ובעל הבית אומ' לשליש,
רב נחמן אמ' [ה]כל כמתא
המקוס, והטעין זולתי
[ה]מנהג עליו היראה.
ויקמינא] לן [ויקמינא].
יתושם שאמרי השבחנן,
[ובעל [חוב] א]מ' אבינן
השביח,

דלא לירכס ליה עד כלות השנים והאי דקאמר אירכס לא מהימן
דמיכבש הוה דכציה וכו': אלא מעסה. ארז יהודה קפרין
דלמר אי צעי אמר לקוחה היא צדי: הכי נמי דמהימן. וכי עביד
רבנן מילתא דלמי צה לידי רמאות כי האי: סקון רבנן למרי
ארעא דיהיב טסקא. למלכא: וכרי כריא. מתקן החריץ
סביבות הגבולים: ואי ארעא קניא הוא. דלית ליה טסקא וכריא
נמי לית ליה מאי ליעביד: למחוי. הוה יודעים שלא מכרתיה
לו אלא היא משכון צדו: הכי גרסינן הא צאטרד דשקיל
אריסא פלגא הא צאטרד דשקיל אריסא טילתא. ולא גרסינן
שמלא ככולי מילתא. שריי. לימים או לחדשים ושבתות
ושכרתיו צמעות. וכל נאמן דקאמר צצצועת היסת הוא:
אלו השבחנן. ואין לבע"מ צמה שהצדדו ימומים כלום:
ספק

דאיצעי ליה למחוי ולומר תוך שלשה דעו כי משכנתא היא צדי
דחשיבא שפיר מחאה צדי האי גוונא¹⁷ וכי האי גוונא יש לפרש צפ'
חוקת הצמים (שם דף לה: ושם) גבי ואי טעין ואמר לפירות
הורדתיך נאמן¹⁸ והף על גב דהתם רב אשי פריך לרב כהנא ואי
לפירות אחתיה מאי הוה ליה למיעבד ורב כהנא משני דאיצעי
ליה למחוי ומייטי ראיא ממשכנתא דסורא וצשמעמין רב אשי
משני איצעי ליה למחוי וכן משני רב אשי התם צבהוה פירקא
(דף לה). גבי האי מאן דצינ דקלא לחצריה איכא למימר
דרב אשי התם קיבל שניא מרב כהנא ולהכי משני ליה איהו
נמי הכי: ה"א משכנתא דסורא בו'. א"ע"ג דהא גופא דהכא
אפשר דמשכנתא דסורא הוה שייך שפיר לאקשוי צהאי לישנא
לפי שמשכנתא דסורא הוה קיס ליה שתקנו חכמים לעשות¹⁹ להכי
קאמר אלא מעמא מקנת משכנתא דסורא וכו':²⁰

סכר